

UZASADNIENIE

Powódka G. A. (1) pozwem z dnia 2 sierpnia 2013r, skierowanym przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W., wносиła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 1 200 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia następującego po ustaleniu wysokości odszkodowania do dnia zapłaty- jako odszkodowania za spadek wartości nieruchomości będących jej własnością, położonych w W. przy ul. (...), stanowiących działki o numerze ewidencyjnym (...); ewentualnie zobowiązanie pozwanego do wykupu części ww. nieruchomości stanowiącej działki o numerach ewidencyjnych (...) z obrębu (...) za cenę określoną przez biegłego i w przypadku wykupu zasądzenie na jej rzecz odszkodowania za obniżenie wartości nieruchomości stanowiącej działkę o nr ew (...) z obrębu (...), z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia następnego po ustaleniu wysokości odszkodowania do dnia zapłaty; dodatkowo wносиła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego posadowionego na nieruchomości stanowiącej działkę o nr ew (...), ustalonych w toku postępowania sądowego, z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po ustaleniu wysokości odszkodowania do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że jest właścicielką działek gruntu położonych w W. przy ul. (...), z których działki o numerach ewidencyjnych (...) nie są zabudowane, stanowią nieużytki, a działka o numerze ewidencyjnym (...) jest zabudowana budynkiem mieszkalnym o powierzchni 70m² i budowanym budynkiem mieszkalnym o powierzchni 240m² oraz budynkiem gospodarczym o powierzchni 50m². Wskazywała, iż uchwałą nr (...) z dnia 20 czerwca 2011r Sejmik Województwa (...) utworzył obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., którego granice, w tym strefa „Z1”, objęła również jej nieruchomość składającą się z ww. działek ewidencyjnych. Skutkiem powyższej uchwały obniżyła się wartość jej nieruchomości. Zdaniem powódki hałas emitowany przez przelatujące samoloty radykalnie utrudnia sposób korzystania z każdej ww. działek ewidencyjnych. Podnosiła, iż pismem z dnia 23 lipca 2013 r. wystąpiła do (...) o stosowne odszkodowanie (pozew, k. 2-14, uzupełnienie k.37).

Pozwane Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. w odpowiedzi na pozew z dnia 30 stycznia 2014 r. (k. 219 i nast, datownik na kopercie k.304) wniosło o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, że upłynął termin na dochodzenie przez powódkę roszczeń zgłoszonych w pozwie, a dodatkowo na bezzasadność zgłoszonych roszczeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

G. A. (1) jest właścicielką nieruchomości gruntowej, położonej w W. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla (...) w W. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Dowód: odpis księgi wieczystej (k.16-18, wypis z rejestru ewidencji gruntów k.19-20)

Ta nieruchomość składa się z trzech działek ewidencyjnych: nr (...) na której posadowiony jest budynek mieszkalny o powierzchni ok 70m², budynek gospodarczy o powierzchni ok 50m² i jest budowany budynek mieszkalny o powierzchni 240m²., oraz 5/16 i 5/17 będących nieużytkami.

Dowód: okoliczność bezsporna

Na podstawie rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (Dz. Urz. Woj. (...) z dnia 10 sierpnia 2007 r. nr 156, poz. 4276) przedmiotowa nieruchomość znajdowała się w całości w obszarze ograniczonego użytkowania wokół (...) –w strefie M.

Dowód: rozporządzenie Wojewody (...) z załącznikiem (k. 245-247),

Zgodnie z treścią § 4 ust. 1 tego rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono:

- 1). przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową;
- 2). zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M – także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust. 2;
- 3). budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

Stosownie zaś do treści ust. 2 powołanego § 4 tego rozporządzenia w strefie M dopuszczono zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy. Natomiast w myśl § 5 tego rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzono następujące wymagania techniczne dotyczące budynków:

- 1). w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych;
- 2). w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Następnie, uchwałą nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. (Dz.Urz.Woj. (...) z 2011r Nr 128 poz 4086)

która weszła w życie 04 sierpnia 2011 r., utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Na mocy tej uchwały stanowiąca przedmiot sprawy nieruchomości powódki znalazła się w całości w strefie Z1.

Dowód : graficzny przebieg stref (k.21), załącznik nr 6 do uchwały (k.24)

Zgodnie z §5 ust 1 powyższej uchwały w strefie Z1

a)zakazuje się przeznaczania terenów pod zabudowę mieszkaniową jedno-

i wielorodzinną, mieszkaniowo-usługową, zagrodową, zamieszkania zbiorowego, związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitale i domy opieki społecznej, b) zakazuje się lokalizowania budynków o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej, zamieszkania zbiorowego, szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, c) zakazuje się zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej, zamieszkania zbiorowego, szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. W §6 ww. uchwały określa się wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania: 1w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić odpowiednią izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane

(Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy; 2w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach – zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

Powódka, w imieniu której występował profesjonalny pełnomocnik, przesłała do pozwanego, w dniu 23 lipca 2013r pismo, w którym wskazała, że zgodnie z art. 135, 136 w zw z art. 129 ust. 2 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz art.140-144 k.c. zgłasza roszczenia odszkodowawcze w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. i wzywa zarządcę lotniska Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. do zapłaty odszkodowania, w szczególności za konieczność poniesienia nakładów akustycznych oraz spadek wartości nieruchomości położonej w W. ul. (...), opisaney w księdze wieczystej o wskazanym numerze, wskazując, że wartość nieruchomości to około 4 850 000zł, wnosząc o zajęcie ostatecznego stanowiska i zaproponowanie wysokości odszkodowania w terminie do 28 lipca 2013r.

Dowód: pismo powódki z potwierdzeniem nadania (k. 22-23)

Nie wykazano w jakiej dacie pozwany otrzymał ww. pismo. Wcześniej powódka nie występowała z żądaniami odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z przedmiotowej nieruchomości w związku z utworzeniem na obejmującym ją terenie obszaru ograniczonego użytkowania.

Okoliczności bezsporne-wysłuchanie powódki

Odpis pozwu został pozwanemu doręczony w dniu 18 kwietnia 2014r.

Dowód : zwrotne potwierdzenie odbioru (k.306)

W odniesieniu do nieruchomości powódki wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania nie spowodowało spadku wartości nieruchomości. Uchwałą nr (...) Sejmiku Województwa (...) nie wprowadzono, w odniesieniu do nieruchomości powódki, żadnych nowych ograniczeń korzystania w stosunku do tych wprowadzonych rozporządzeniem Wojewody (...) nr (...).

Dowód: opinia biegłego (k. 426-453), ustna opinia uzupełniająca biegłego (protokół rozprawy z dnia 24 lutego 2015r od min. 00:08:02 do min. 00:26:20)

Powyższy **stan faktyczny** Sąd ustalił w oparciu o wyżej wymienione dowody. Sąd dał wiarę w całości wszystkim dokumentom, w tym także tym złożonym w kopiach z uwagi na fakt, iż były jasne, kompletne i wzajemnie się potwierdzały, wobec czego Sąd także nie znalazł powodu, aby podważać wynikające z nich fakty.

Odnośnie rangi złożonych dokumentów to w ocenie Sądu rozporządzenie – jako akt prawa miejscowego – ma pierwszeństwo przed zaświadczeniem (k.344) czy decyzjami (k.355-366) stosownego urzędu. Informacje medialne (k.346-351, 375-376) nie mają żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Istotnym elementem dowodowym tego postępowania jest sporządzona na potrzeby niniejszego postępowania opinia biegłego sądowego z zakresu szacowania wartości nieruchomości (opinia wraz z załącznikami k.426-453, ustna uzupełniająca złożona na rozprawie w dniu 24 lutego 2015r), bowiem dała ona podstawę czy wprowadzenie strefy Z1 uchwała sejmiku województwa (...) zmodyfikowało ograniczenia w stosunku do strefy M wprowadzonej rozporządzeniem wojewody (...) i czy w związku z nowymi ograniczeniami doszło do zmniejszenia wartości nieruchomości powódki lub jej części (działki ewidencyjnej). W ocenie Sądu opinia ta została sporządzona w sposób rzetelny, jest spójna i zupełna, biegły oparł się na zgromadzonej dokumentacji oraz wizji lokalnej przedmiotowej nieruchomości.

Na rozprawie w dniu 16 lipca 2014r. Sąd oddalił wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z przesłuchania w charakterze świadka G. A. (2) bowiem okoliczności na jakie został zgłoszony ten świadek albo nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia (termin nabycia prawa własności nieruchomości, okoliczności nabycia), albo zostały wykazane w inny sposób i były bezsporne (zwiększenie odczuwalnego poziomu natężenia immisji związanych z działalnością pozwanego) lub wymagały wiadomości specjalnych (stan nieruchomości, konieczność prac adaptacyjnych, spadek wartości nieruchomości), tym samym uwzględnienie tego wniosku zmierzałoby jedynie do nieuzasadnionego przewleknięcia postępowania. Z tych samych przyczyn sąd pominął dowód z przesłuchania stron. Na rozprawie w dniu 24 lutego 2015r sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z łącznej opinii biegłego zakresu akustyki i budownictwa z uwagi na upływ terminu zawitego na zgłoszenie dochodzonych roszczeń, co zostanie wykazane w części dotyczącej rozważań prawnych.

Sąd zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było to, że rozporządzeniem nr (...) Wojewody (...) z 07 sierpnia 2007 r. utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) i nieruchomość powódki znalazła się w strefie M tego obszaru tj. w strefie ograniczeń zabudowy mieszkaniowej, natomiast na mocy uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. znajduje się w strefie Z1 obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego dla (...) im. (...) w W..

Okolicznością którą sąd musiał rozstrzygnąć w pierwszej kolejności było, czy rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z 07 sierpnia 2007 r. obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r., czy rozporządzenie Wojewody (...) już wprowadziło ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości powódki czy dopiero uchwałą Sejmiku Województwa (...) doszło do ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości powódki oraz czy w terminie 2 lat od wprowadzenia ograniczeń korzystania z nieruchomości powódki powódka skutecznie zgłosiła dochodzone roszczenia.

Zgodnie z treścią art. 129 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części. W związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Z powyższymi roszczeniami, stosownie do treści ust. 4 powołanego artykułu, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości według art. 129 ust. 2 w.w. ustawy jest samo ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania.

Zdaniem sądu przepisy rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z 07 sierpnia 2007 r. zachowały moc obowiązującą do czasu wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., bowiem nigdy nie zostały uchylone (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 maja 2012 r., I CSK 509/11).

W dacie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., tj. 24 sierpnia 2007 r. (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z 07 sierpnia 2007r.), art. 135 ust 2 ustawy Prawo ochrony środowiska wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy wojewoda, w drodze rozporządzenia. Przepis ten uległ zmianie na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz.U. z 2005 r., Nr 175, poz. 1462), która to zmiana obowiązywała od 01 stycznia 2008 r. i według tej nowelizacji obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Zmieniono zatem jedynie organ uprawniony do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania – w miejsce wojewody – sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały, a nie jak dotychczas w formie rozporządzenia. Zgodnie zaś z treścią § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. Nr 100, poz. 908), jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Zgodnie zaś z treścią § 32 ust. 3 powyższego rozporządzenia, jeżeli zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą, w takim przypadku organem upoważnionym do zmiany lub uchylecia aktu wykonawczego wydanego na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego jest organ wskazany w zmienionym upoważnieniu. Przepis ten stosuje się przy tym odpowiednio, na podstawie § 143 w.w. rozporządzenia, do aktów prawa miejscowego.

Z powyższego wynika, że zmiana z dniem 01 stycznia 2008 r. organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego z wojewody na sejmik województwa w myśl § 32 ust. 3 ww. rozporządzenia nie wpłynęła na moc obowiązującą rozporządzenia Wojewody (...) z 07 sierpnia 2007 r., albowiem w przypadku zmiany treści przepisu upoważniającego polegającej na zmianie organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą. Natomiast w zakresie uregulowanym w § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r. dotyczącym zmiany formy aktu (uchwała w miejsce rozporządzenia), należy przyjąć, że rozporządzenie Wojewody (...) nr (...) z 07 sierpnia 2007 r. nie utraciło mocy obowiązującej na podstawie tej reguły walidacyjnej, albowiem ustawa z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz.U. z 2005 roku, Nr 175, poz. 1462), która z dniem 01 stycznia 2008r. zmieniła organ tworzący obszar ograniczonego użytkowania i formę aktu, równocześnie w art. 47 ust. 2 wskazano, że do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje na podstawie tej ustawy, zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego dopóki nie wypowie się w danej sprawie wojewódzki sejmik samorządowy (Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 czerwca 2012 r. II CSK 586/11). Nie można tracić z pola widzenia względów celowościowych wprowadzenia przepisu art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej. Chodziło o niedopuszczenie do utraty mocy obowiązującej aktów prawa miejscowego, w wyniku czego mogłoby dojść do luki prawnej czyli do nieuregulowania prawem niektórych sfer życia publicznego, a które winny zostać uregulowane. Przepis ten pozwalał na utrzymanie w mocy danego aktu miejscowego tak długo w porządku prawnym, dopóki nie zastąpi go inny akt prawa miejscowego.

Wymaga podkreślenia, że przy uznaniu, że rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) utraciło moc prawną z chwilą zmiany art. 135 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska tj. z dniem 1 stycznia 2008 r. – dochodzenie odszkodowania na podstawie art. 129 ust. 2 tej ustawy przez osoby, których nieruchomości znajdowały się na obszarze ograniczonego użytkowania zależałoby w istocie od tego, czy wojewódzki sejmik samorządowy podejmie stosowną uchwałę. Z jednej bowiem strony został już utworzony obszar ograniczonego użytkowania z uwagi na sąsiedztwo lotniska, a z drugiej zaś

strony dochodzenie roszczeń odszkodowawczych przez osoby, których nieruchomości znajdują się na tym obszarze, nie byłoby możliwe z uwagi na brak stosownej regulacji prawnej.

Należy uznać, iż przepis art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej miał zapewnić ciągłą możliwość realizacji uprawnień odszkodowawczych przewidzianych w ustawie prawo ochrony środowiska.

Za przyjęciem, iż rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) utraciło moc prawną przed wejściem w życie uchwały nr (...), nie przemawia, że takie stanowisko pojawiło się w orzecznictwie sądów administracyjnych. Sąd powszechny nie jest bowiem związany poglądem prawnym wyrażonym przez sąd administracyjny w rozpoznawanej przez ten sąd sprawie, w której rozstrzygnięcie nie stanowi prejudykatu w sprawie rozpoznawanej przed sądem powszechnym.

Odnośnie zaś określenia przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie w dacie wydania rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z 07 sierpnia 2007 r. według art. 135 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, było to przedsięwzięcie, określone w art. 51 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy i zakres ten nie został zmieniony ustawą z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, którą dokonano zmiany organu upoważnionego do określenia obszaru ograniczonego użytkowania i formy aktu ustanawiającego ten obszar. Zgodnie z treścią art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska obowiązującego do 15 listopada 2008r. sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagały m.in. planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Jak stanowił 51 ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska również obowiązujący do 15 listopada 2008 r. Rada Ministrów, uwzględniając możliwe oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo ochrony środowiska w drodze rozporządzenia miała obowiązek określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, a także szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu. Aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 51 ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska było z kolei rozporządzenie Rady Ministrów z 09 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573 ze zm.). Zgodnie z § 1 rozporządzenia określało ono: 1). rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko; 2). rodzaje przedsięwzięć, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być wymagany; 3). przypadki, w jakich zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko; 4). szczegółowe uwarunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Zgodnie zaś z § 2 ust. 1 pkt 28 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagały lotniska o podstawowej długości pasa startowego nie mniejszej niż 2.000 m. Według zaś § 3 ust. 1 pkt 55 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko mogły wymagać lotniska, niewymienione w § 2 ust. 1 pkt 28, lub lądowiska helikopterów.

Ustawa z 03 października 2008 r. udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w art. 144 ust. 9 uchyliła w tytule I ustawy Prawo ochrony środowiska cały dział V i VI, a więc też art. 51, ale równocześnie w art. 173 ust. 1 wskazała, że dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane między innymi na podstawie art. 51 ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ustawy z 03 października 2008 r., jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy, to jest do 15 listopada 2010 roku. Zgodnie zaś z treścią art. 173 ust. 2 ustawy z 03 października 2008 r. do czasu wydania przepisów, o których mowa w art. 60 tej ustawy: 1). za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko; 2). za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 2

mniejszej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być stwierdzony.

Powyższe oznaczało, że uchylając art. 51 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska uznano, że przepisy wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy (rozporządzenie Rady Ministrów z 09 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko) zachowują moc przez 24 miesiące, to jest do 15 listopada 2010 r., a w ust. 2 art. 173 doprecyzowano, że do czasu wydania przepisów wykonawczych określonych w art. 60 ustawy z 03 października 2008r. za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach (rozporządzenie Rady Ministrów z 09 listopada 2004r.) przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Ostatecznie oznacza to zatem, iż zmiana ustawy z 03 października 2008 r. w powyższym zakresie miała jedynie charakter redakcyjny i określała, kiedy przepisy wykonawcze mówiące o tym, jakie przedsięwzięcia mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, tracą moc. Co więcej przepisem wykonawczym, wydanym na podstawie art. 60 ustawy z 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, było nowe rozporządzenie Rady Ministrów z 09 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.Nr 213,poz.1397), które weszło w życie z dniem 15 listopada 2010 roku. Rozporządzenie to określa: 1). rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; 2). rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; 3). przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2. Zgodnie § 2 ust. 1 pkt 30 tego rozporządzenia do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska o podstawowej długości drogi startowej nie mniejszej niż 2.100 m, a zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 59 do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 30 lub lądowiska, z wyłączeniem lądowisk centrów urazowych, o których mowa w ustawie z 08 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym przeznaczonych wyłącznie dla śmigłowców ratunkowych.

Podsumowując powyższe rozważania podkreślić należy, że zmiany art. 135 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w żaden sposób nie wpłynęły na skuteczność obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z 7 sierpnia 2007r., albowiem zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania; kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, to jest art. 47 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005r. a zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam, albowiem nie zmieniła go ani nowelizacja dokonana ustawą z 03 października 2008 r. ani też nowe rozporządzenie Rady Ministrów z 09 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Argumentację potwierdzającą słuszność powyższego wyводу odnaleźć można także w uzasadnieniu uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) z 20 czerwca 2011r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., z którego wynika wprost iż „dotychczasowy akt ustanawiający obszar ograniczonego – rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. – został utrzymany w mocy na podstawie przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej.

W konsekwencji rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007r. obowiązywało do czasu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) z 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie wyroki z dnia 27 listopada 2014r IACa 852/14, z dnia 5 grudnia 2014r IACa 811/14), która nie wprowadziła w stosunku do nieruchomości powódki żadnych nowych ograniczeń (opinia biegłego).

Określając termin na zgłoszenie pozwanemu przez powódkę dochodzonych roszczeń wskazać należy, że powódka po raz pierwszy swoje roszczenie co do podstawy i wysokości żądanej kwoty sprecyzowała w pozwie, którego odpis

został doręczony stronie pozwanej w dniu 18 kwietnia 2014r. Pisma przesłanego w dniu 23 lipca 2013r, niezależnie od tego, że nie wskazano daty jego doręczenia stronie pozwanej, nie można uznać za zgłoszenie roszczeń, bowiem tego pisma nie można potraktować za wezwanie do zapłaty bowiem brak jest zindywidualizowania roszczeń tj wskazania z jakiego tytułu jaka kwota jest żądana. termin na zgłoszenie roszczeń związanych z wejściem w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) upłynął w dniu 4 sierpnia 2013r.

Nawet jednak przy przyjęciu, że pismo przesłane pozwanemu w dniu 23 lipca 2013r było skutecznym zgłoszeniem roszczeń dochodzonych w niniejszym procesie przez powódkę, to te roszczenia zostały zgłoszone z przekroczeniem 2 letniego terminu wynikającego z art.129 ust 4 prawa ochrony środowiska. Uchwałą Sejmiku Województwa (...) nie wprowadzono żadnych nowych ograniczeń korzystania z nieruchomości powódki w stosunku do ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem Wojewody (...), oznacza to, że powódka mogła dochodzić roszczeń odszkodowawczych za szkody wywołane ograniczeniem korzystania z nieruchomości w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska im. F.C. w W. od chwili ich wprowadzenia tj. od dnia 24 sierpnia 2007 r., tym samym termin na zgłoszenie pozwanemu tych roszczeń upłynął w dniu 24 sierpnia 2009r. W związku z tym, że art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska przyznaje odszkodowanie za szkodę spowodowaną wejściem w życie aktu prawnego wprowadzającego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości w dotychczasowy sposób lub w sposób zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem, szkoda podlegająca naprawieniu na podstawie tego przepisu nie powstaje, gdy kolejny akt prawa miejscowego utrzymuje dotychczasowe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, jak miało to miejsce w przedmiotowej sprawie.

Tym samym do zgłoszenia roszczeń doszło po upływie 2 letniego terminu wynikającego zarówno z rozporządzenia wojewody, jak też z uchwały sejmiku województwa (...), w związku z czym powództwo musiało ulec oddaleniu z uwagi na wygaśnięcie roszczeń określonych w art.129 ust1-3 Prawa ochrony środowiska.

Przepis art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska jest przepisem szczególnym, podlegającym ścisłej wykładni. Konstytuuje on uprawnienie limitowane w czasie, tj. ograniczone terminem prekluzyjnym prawa materialnego, po upływie którego uprawnienie wygasa. Wystąpienie z roszczeniem w przewidzianym ustawą terminie jest podstawową przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego.

Termin do zgłoszenia roszczeń, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001r. Prawo ochrony środowiska, jest terminem zawitym, a nie terminem przedawnienia. Nawet jednak gdyby uznać, że termin ten stanowi termin przedawnienia to jego podniesienie przez pozwanego skutkuje niemożnością jego skutecznego dochodzenia i uwzględnienia powództwa w niniejszej sprawie. Jednocześnie w ocenie sądu brak jest podstaw do uznania podniesienia powyższego zarzutu za nadużycie prawa podmiotowego. Zgodnie z treścią art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Dopuszczalne jest stosowanie art. 5 k.c. jako obrony przeciwko zarzutowi przedawnienia, jednak takie działanie jest z zasady wyjątkowe i pozostaje uzależnione od wykazania okoliczności mających taki charakter. W niniejszej sprawie brak podstaw do uznania, że wystąpiły jakiegokolwiek szczególne przesłanki uzasadniające opóźnienie w dochodzeniu roszczeń przez powódkę nawet zgłoszonych w oparciu o uchwałę.

Przyjęcie, iż każda zmiana obszaru ograniczonego użytkowania, czy to materialna, czy też formalna (np. zmiana organu, zmiana formy aktu prawnego) rozpoczyna bieg terminu od nowa, niweczyłoby niewątpliwie cel ustawodawcy przyświecający mu przy wprowadzeniu art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska. Powyższy przepis z jednej strony stanowi bowiem ułatwienie dla osób występujących z roszczeniami związanymi z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a z drugiej strony określenie 2 – letniego terminu zawitego na ich dochodzenie pozwala na stosunkowo szybkie wywiązanie się z zobowiązań związanych z ograniczeniami oraz zagwarantowanie, iż roszczenia nie będą się pojawiać w przyszłości, co umożliwi prowadzenie przewidywalnej polityki finansowej. Bieg terminu do występowania z roszczeniami na podstawie art. 129 rozpoczyna się zatem od nowa wyłącznie dla osób, dla których zmiana obszaru powoduje skutki negatywne i tylko w zakresie tych skutków. Szkoda zaś może powstać wyłącznie wówczas, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe, zwiększa lub przedłuża dotychczasowe ograniczenia oraz,

że szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie, tzn. na poziomie poprzednio obowiązującego aktu prawnego.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że w działki (...) są nieużytkami i w odniesieniu do sposobu ich wykorzystywania nie doszło do żadnych ograniczeń; a jak wynika z opinii biegłego w odniesieniu do wartości gruntu wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania nie miało żadnego wpływu na wartość gruntu.

W związku z tym, że roszczenie powódki ma podstawę w art. 129 ust. 1 i 2 Prawa ochrony środowiska, i możliwość dochodzenia roszczenia z tej podstawy prawnej wygasła nie istnieje potrzeba rozważania takiego roszczenia na podstawie art. 435 k.c. w zw. z art. 322 ustawy Prawo ochrony środowiska.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98k.p.c. Strona powodowa określiła wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie na kwotę 1 200 000zł i w związku z taką wysokością wartości przedmiotu sporu należna opłata od pozwu wynosi 60 000zł. Powódka została zwolniona częściowo od kosztów sądowych tj od opłaty od pozwu ponad kwotę 10 000zł. (k.206). Z uwagi na przegranie procesu przez powódkę, sąd na zasadzie art.113 ust 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd nieuiszczone koszty opłaty sądowej przejął na rzecz Skarbu Państwa.

Strona pozwana była zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika, którego wynagrodzenie zgodnie z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) wynosi 7200 zł. Strona pozwana poniosła też koszty opłaty od pełnomocnictwa-17zł.

Na ustalone przez Sąd koszty sądowe składają się koszty również opinii biegłego, tj. 5324,62 zł z czego kwota po 3000zł zostały uiszczone tytułem zaliczki na opinię przez każdą ze stron (k.312, 313). Z uwagi na wynik procesu koszty opinii tymczasowo poniesione przez Skarb Państwa sąd nakazał pobrać od powódki na zasadzie art.113 ust 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. O zwrocie niewykorzystanej zaliczki orzeczono na podstawie art.80 ust1 ww. ustawy.

Sąd ustalając zasadę ponoszenia kosztów niniejszej sprawy nie znalazł podstaw do zastosowania art.102k.p.c. Zasadą polskiego procesu cywilnego w zakresie ponoszenia kosztów procesu jest odpowiedzialność za wynik procesu(art.98k.p.c.), nadto zgodnie z art.108 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. Regulacja z art.102k.p.c. jest wyjątkiem od zasady i jej zastosowanie znajduje uzasadnienie w wypadkach szczególnych, uzasadnionych z jednej strony niekorzystną sytuacją ekonomiczną strony przegrywającej proces, powodującą, że bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów procesu, z drugiej strony zastosowanie tego wyjątku uzasadnia nieporadność procesowa-nieznajomość prawa, nielojalne zachowanie drugiej strony w czasie trwania procesu, zmiana przepisów prawa lub zmiana linii orzeczniczej w toku sprawy albo rozbieżności panujące w orzecznictwie czy precedensowy charakter sprawy (tak uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2010r IIPZ 24/10, uzasadnienia postanowień Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 listopada 2014r VIACz 5644/14, z dnia 28 stycznia 2015r VIACz6246/14). Regulacja art.102 k.p.c. ma charakter wyjątkowy, wobec czego podlega wykładni zawężającej, nie rozszerzającej (uzasadnienie postanowienia Sadu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2011r IIPZ 21/10). Powódka ma majątek o znacznej wartości, przez co nie można jej uznać za osobę ubogą; nie może zasłaniać się nieznajomością prawa czy linii orzeczniczej bowiem od początku procesu była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, po zapoznaniu się z odpowiedzią na pozew miała możliwość cofnięcia pozwu, czego nie uczyniła, kontynuując proces z udziałem pozwanego. Zdaniem sądu ani sytuacja majątkowa powódki, ani okoliczności niniejszej sprawy nie uzasadniają uznania, że w sprawie zachodzą szczególne, wyjątkowe okoliczności mogące skutkować odstąpieniem od obciążenia strony przegrywającej sprawę kosztami procesu.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.